

"SJHONE" of "SCHONE" : Spelling is conventie

Er is de laatste tijd wat kritiek geweest op de spelling door mij gekozen voor het weergeven van onze zoetgevooisde Oostendse klanken. In het laatste nummer van "De Plate", uitgave van de gelijknamige lokale heemkundige kring, schrijft J. Klausning dat de weergave "sjh" eerder bij het Panse dialect hoort, en dat ik de "sch" had moeten behouden in woorden als "sjh•anste", "sjhonder", enz... Ooit heeft wijlen Bertino alias Berten Lingier, de schrijver van het lied "Ostende oender woater" een stukje geplaatst in één van onze lokale weekbladen, waarin hij mijn keuze van de "oa" in "woater" betwistte en verzekerde dat ik "ao" had horen te schrijven omdat je de "a" zogezegd het eerst hoort ? Er kan natuurlijk nog heel wat kritiek uitgebracht worden op de spellingregels in mijn Oostends Woordenboek, maar spelling is en moet wel conventie blijven, m.a.w. als mijn vrouw en ik zouden overeenkomen in onze brieven naar elkaar het woord "liefste" te schrijven als "llieffste", dan hebben wij dat recht, het is een conventie geldend voor ons beiden. Wat dan met het Franse "beaux" en het Engelse "a wild knight" (of "boo" en "e wajlt najt") ?

Men kan natuurlijk kritiek uitbrengen en bijvoorbeeld naar voor schuiven dan men het liever anders had gezien, maar foutief kan het niet genoemd worden. En wat nu de klanken "sjh" betreft : daar is een wezenlijk verschil tussen A.B.N.- sch (s+ch), Oostends sjh (sj + ch) en Pans sj (enkel sj)! De Oostendse leerkrachten Nederlands weten maar al te goed hoeveel er gedokterd moet worden aan de uitspraak van de "sch"! Maar er zijn ook heel wat mensen die niet weten dat er een verschil in uitspraak bestaat tussen A.B.N.- "schoon" en Oostends "sjhoon"...

De meeste kritiek werd nochtans, door diverse mensen uitgebracht op mijn optie "ai" voor de klinkers in "ochaire menhaire" ... Die "ai" is nochtans goed te duiden door dezelfde weergave in vele Franse woorden ("pair", "aile"), Engelse ("stair", "chair") ; nochtans werd mijn keuze bepaald door de schrijfwijze van deze klank in de vroegst geschreven Germaanse taal, het verdwenen Gotisch "stains" (=steen), "ains" (=een), enz. Ik heb dus duidelijk willen weergeven dat wij in Oostende met onze "ai"-klank dezelfde klank hebben als de Goten meer dan duizend jaar geleden. Maar ik had inderdaad evengoed andere tekens kunnen kiezen : het Zweeds voor "leraar" is "lärare" wat klinkt als "lairare", het Oudengels voor "zee" was "sae" en het werd uitgesproken als het Oostends "sai" ...

Spelling is conventie !

Roland Desnerck.